

**MINISTÈRE
DE L'EUROPE
ET DES AFFAIRES
ÉTRANGÈRES**

*Liberté
Égalité
Fraternité*

DIRECTION DES RESSOURCES HUMAINES

SOUS-DIRECTION DE L'ATTRACTIVITÉ ET DES RECRUTEMENTS

Bureau des concours et examens professionnels

**Concours externe, concours interne et troisième concours
pour l'accès à l'emploi de
secrétaire des affaires étrangères (cadre d'Orient)
au titre de l'année 2026**

Épreuve écrite d'admissibilité n°4

Mercredi 26 novembre 2025

Turc

Section Europe orientale et Asie centrale

Durée totale de l'épreuve : 3 heures - Coefficient : 3

Toute note inférieure à 10 sur 20 est éliminatoire.

Dictionnaire autorisé

Réponses courtes, dans la langue choisie au moment de l'inscription, à des questions à partir d'un dossier composé dans cette même langue permettant d'apprécier les connaissances linguistiques et l'aptitude à formuler des réponses complexes sur les sujets d'actualité en lien avec la section choisie.

Ce dossier comporte 10 pages (page de garde, sujet et sommaire non compris)

Sommaire

Document 1.....	1
Document 2	3
Document 3	4
Document 4	5
Document 5	6
Document 6	6
Document 7	7
Document 8	9

Questions

Question 1 (8 points) :

Türkiye’de iktidar 2025 yılında iç politika sahnesinde konumunu güçlendirdi mi?

Question 2 (6 points) :

Türkiye’nin savunma sanayi alanındaki atılımlarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Question 3 (6 points) :

Türkiye’nin ekonomik alanda cazip bir ülke olduğunu söyleyebilir miyiz?

Document 1

AKP'nin transferleri: Seçimde karşılığı var mı?

Özlem Çerçioğlu'nun AKP'ye geçişi ile başka partiye geçen milletvekili ve belediye başkanlarındaki son tablo ne? İktidar neyi amaçlıyor olabilir? Seçimde karşılığı var mı?

İç siyasette yaz ayları CHP'li belediyelere yönelik operasyonlar ve çözüm süreci gibi gelişmelerle sıcak geçerken Meclis'te milletvekili transferlerini yeni yasama döneminde de sürdürmesi beklenen AKP belediyelerden geçişlerle de CHP üstündeki baskıyı artırmaya çalışıyor.

Aydın Büyükşehir Belediye Başkanı Özlem Çerçioğlu geçen hafta CHP'den istifa ederek 14 Ağustos'taki kuruluş yıldönümü töreninde AKP'ye geçmişti. Çerçioğlu'nun bu transferi AKP ile aylardır pazarlık yaptığı kulislerde konuşuluyor. Birlikte çalıştığı belediye personeline "Ya CHP'den istifa et ya da işsiz kalırsın" diyerek baskı uyguladığı iddia ediliyor.

CHP bu akşam Aydın'da düzenleyeceği miting ile Çerçioğlu'nun gidişinin ardından gövde gösterisine hazırlanıyor.

Çerçioğlu'nun istifası ve AKP'ye transferi ile birlikte 2023 Mayıs ayındaki genel seçim ve 31 Mart 2024'teki yerel seçimin ardından partilerinden ayrılarak başka partiye geçen milletvekili ve belediye başkanlarındaki son tablo siyasette etik tartışmalarını da alevlendirdi.

Kaç belediye başkanı transfer oldu?

Siyasette pek çok dengeyi değiştiren 31 Mart yerel seçimlerinde CHP yüzde 37,81 oy alarak ilk kez birinci parti olurken AKP yüzde 35,48 ile ikinci sıraya gerilemişti.

31 Mart yerel seçimlerinde CHP'nin büyük başarı elde etmesi, AKP'nin ise çok sayıda belediyeyi kaybetmesinin ardından iktidar partisi transferler için pek çok belediye başkanı ile doğrudan ya da dolaylı yöntemlerle irtibat kurmuştu. Ekim 2023'te de CHP'li belediyelere yönelik soruşturmalar başlatılmıştı.

Bu kapsamda şimdiye kadar 53 belediye AKP'ye el değiştirmiş durumda ve en çok kan kaybı olan parti Yeniden Refah Partisi.

Bazılarını AKP'ye küskün isimlerden seçtiği adayları ile 31 Mart gecesi 65 belediye kazanarak yeni bir parti için başarılı görülen Yeniden Refah bugüne kadar belediyelerinden üçte birini yani 25'ini AKP'ye kaptırmış durumda. Yeniden Refah'ın kazandığı önemli merkezlerden olan Şanlıurfa Büyükşehir Belediye Başkanı Kasım Gülpınar ise farklı bir yol izleyerek partisinden istifa etti ancak AKP'ye geçmedi. CHP'den iktidar partisine geçen belediye sayısı ise şu anda 7.

Milletvekili transferleri devam eder mi?

Bu arada belediyelerin yanı sıra partiler arası geçişler ve etik tartışmalarında gözlerin çevrildiği en önemli yer TBMM olarak öne çıkıyor.

Şu günlerde yeni başlatılan çözüm süreci için oluşturulan komisyonun üyeleri dışında tatilde olan milletvekillerinden bazıları aynı ittifak içinde olduğu kadar karşı ittifaka da transferleriyle gündem oldu.

Mayıs 2023'teki genel seçimlerin ardından bugüne kadar geçen zamanda en çok sandalye kaybeden parti İYİ Parti olarak görünüyor. Seçimlerde TBMM'de 44 vekillik kazanan İYİ Parti'nin şu anda 29 milletvekili bulunuyor. Meral Akşener'in başkanlığı bırakmasının ardından Müsavat Dervişoğlu'nun genel başkanlık koltuğuna oturduğu İYİ Parti'nin eski Sözcüsü Kürşad Zorlu'nun eskiden çok sert dille eleştirdiği AKP'ye geçmesi çok konuşulmuştu. Zorlu'nun yanı sıra Ünal Karaman, Dursun Ataş, Adnan Beker, Ümit Özlale, Ümit Dikbayır, Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu, Salim Ensarioğlu, Aykut Kaya, Bilal Bilici, Nebi Hatipoğlu, Koray Aydın, Ahmet Ersagun Yücel, Seyithat İzsiz ve Nimet Özdemir gibi isimler de partiden ayrıldı. [...]

Partiler arası geçişler sadece İYİ Parti'den olmadı. Genel seçimlere Millet İttifakı içinde yer aldıkları için CHP çatısı altında giren, bu nedenle de CHP tabanında büyük tartışma yaratan bazı isimler de AKP'ye geçti. [...]

AKP transferlerle neyi amaçlıyor?

Peki AKP seçime uzun bir süre olmasına rağmen bu transferlerle neyi amaçlıyor olabilir?

Siyaset Bilimci Tanju Tosun, Adalet ve Kalkınma Partisi'nin yerel seçimlerden bugüne kadar Türkiye'nin birinci partisi olamadığının anketlere yansıdığını belirterek şunları söylüyor:

"Aslında iktidar partisi bu transferler yoluyla seçmen tabanında bir şekilde halen Türkiye'nin en güçlü partisi imajına yönelip bir algı inşa etmeye çalışıyor. Transferler biraz bununla ilgili. Yani psikolojik boyutu var olayın AKP nezdinde."

CHP dahil muhalefet partilerinden iktidar partisine geçişlere bakıldığında Türkiye'de siyasetin pragmatik ve oportünist bir temelle işlediğinin görüldüğünü belirten Tosun, CHP'den AKP'ye geçen Çerçioğlu örneğindeki gibi parti sadakati ya da parti bağlılığının zayıf olmasının bir etken olduğunu kaydediyor.

Tosun, Çerçioğlu'nun yanı sıra bazı ilçe belediye başkanlarının da onunla beraber geçmesini ise Türkiye'de siyasetteki "kabilecilik tarzına" bağlıyor ve şu yorumu yapıyor:

"Yani bir belediye başkanı transfer olabilir. Ama 2-3 tane ilçe belediye başkanları ve bazı diğerlerini yanında götürmesi halen Türkiye'de kabilecilik siyasetinin yaygın olmasını gösteriyor."

Transferlerin seçmen nezdinde karşılığı oluyor mu?

MetroPOLL araştırma şirketinin "Temmuz 2025 Türkiye'nin Nabzı Araştırması'nın sonuçlarına göre bu pazar seçim olsa, kararsızlar, cevap vermeyenler ve protestocular orantılı dağıtıldığında CHP yüzde 32,2 oy oranıyla birinci parti konumunda. AKP ise yüzde 31,3 oy oranıyla ikinci sırada yer alıyor. Anketin milliyetçi seçmenlerle ilgili de çarpıcı bir sonucu bulunuyor. Buna göre yeni çözüm süreciyle birlikte AKP'nin oy oranının bir önceki ayda yapılan ankete göre yüzde 3,6 düşerken İYİ Parti, Zafer Partisi ve Anahtar Parti'nin toplam oyu yüzde 16,3'e ulaşıyor.

Peki bu siyasi transferlerin seçmen nezdindeki etkisi ne olabilir ve iktidar bu yöntemi ilerleyen zamanlarda da uygulamaya devam eder mi? Tosun, siyasi transferlerin seçmen nezdinde ciddi bir sosyolojik temel inşa etmesinin kolay olmayacağını düşünüyor ve şunları kaydediyor:

"Adalet ve Kalkınma Partisi yapılan kamu araştırmalarında gücünü artırırsa bu tür transferler artarak devam edebilir. O açıdan belki tekil olarak olabilir ama kitlesel olarak yani AKP'nin beklediği ölçüde, seçmene pozitif etki yapacak transferler gerçekleşmeyebilir. Transfer olmayı düşünenler bile siyasi gelecekleri açısından ne gibi sonuçları olur sorusunu soruyorlardır."

TBMM'deki sandalye dağılımı nasıl? Yeni yasama döneminde anayasa değişikliğinin gündeme gelmesi durumunda TBMM'deki aritmetik önem taşıyor ve transferlerin sürüp sürmeyeceği yakından takip ediliyor.

Toplam 600 milletvekilinden 8 sandalye farklı nedenlerle şu an boş durumda. Seçimde 268 sandalye kazanan AKP'nin milletvekili sayısı farklı partilerden katılımlarla en son 272'ye yükselirken ikinci büyük grup olan CHP'nin 137 vekili bulunuyor.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi (DEM Parti) 56 milletvekili ile üçüncü büyük grup olarak Meclis'te yer alırken Cumhuriyet İttifakı ortağı Milliyetçi Hareket Partisi (MHP) 47 milletvekili ile temsil ediliyor. İYİ Parti'nin 29, Yeni Yol Partisi'nin 21, Hür Dava Partisi (HÜDA PAR) 4, Yeniden Refah Partisi 4, Türkiye İşçi Partisi (TİP) 3 milletvekili, Demokratik Bölgeler Partisi (DPP) 2, Emek Partisi 2 milletvekiline sahip. Saadet Partisi, Demokratik Sol Parti ve Demokrat Parti ise 1'er milletvekili ile Meclis'te yer alıyor. Partilerinden ayrılan 12 milletvekili ise halen bağımsız olarak görev yapıyor.

Document 2

Eski AK Parti Milletvekili Hüseyin Kocabıyık tutuklandı

25. ve 26. Dönem İzmir Milletvekili olan Hüseyin Kocabıyık, İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu'na yönelik soruşturma sürecini ilişkin 19 Mart'ta Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ı hedef alarak, 'Kendine darbe yaptın' sözlerini dile getirmiş ve ardından AK Parti'den ihraç edilmişti.

Adalet ve Kalkınma Partisi'nin (AK Parti) 25. ve 26. Dönem İzmir Milletvekili Hüseyin Kocabıyık, "cumhurbaşkanına hakaret" suçlamasıyla tutuklandı.

Kocabıyık salı sabahı gözaltına alınmıştı.

Kocabıyık, geçtiğimiz günlerde Cumhuriyet gazetesine verdiği demeçte "AK Parti herkese bir şey dağıtıyor. Bana da verdiler. Eşimi vali yapmışlardı. O zaman iki bakan arkadaş beni arayıp 'Seni nasıl ayağından çiviledik' diye espri yapmıştı. Birtakım şeylere itiraz ettiğim için de geri aldılar. Sistem bu. O nedenle susuyorlar," sözleriyle dikkatleri üzerine çekmişti.

Mart ayında AK Parti'den ihraç edildi

25. ve 26. Dönem İzmir Milletvekili olan Hüseyin Kocabıyık, 19 Mart'ta gözaltına alınan ve 23 Mart'ta tutuklanan İstanbul Büyükşehir Belediye (İBB) Başkanı Ekrem İmamoğlu'na soruşturma sürecini eleştirmesi nedeniyle 26 Mart 2025'te AK Parti'den ihraç edildi.

Kocabıyık, İmamoğlu'nun gözaltına alındığı 19 Mart 2025 tarihinde yaptığı paylaşımda Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ı hedef alarak "Kendine darbe yaptın haberin yok," ifadelerini kullanmıştı.

Kocabıyık, 22 Mart'ta "tedbirli kesin ihraç" talebiyle sevk edildiği Merkez Disiplin Kurulu'nun kararıyla partiden çıkarıldı.

İhraç kararının ardından sosyal medya hesabından açıklama yapan Kocabıyık, 1999 yılında Pınarhisar Cezaevi'nde çekilen bir fotoğrafı paylaştı.

Görselde dönemin İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Recep Tayyip Erdoğan, AK Parti'nin kurucu isimlerinden Erol Olçok ve Hayati Yazıcı da yer alıyordu.

Kocabıyık paylaşımına şu notu düştü:

"Burası Pınarhisar Cezaevi. Bu fotoğrafın içinde o gün hukuksuzluğa, haksızlığa uğrayan Recep Tayyip Erdoğan var. Erol Olçok var, Hayati Yazıcı var, başımızda dikili gardiyan var ve ben varım."

Kocabıyık, kendisi hakkında ihraç kararı verenlere de göndermede bulunarak, "Bugün benim için ihraç kararı verenlerin çoğu muhtemelen ilk mektep talebesiydi. Ak Partili olmayı şeref çizgisinden utanılacak bir çizgiye taşıyanlar utansın," ifadelerini kullandı.

Euronews Türkçe, 07 Ekim 2025

Document 3

Hiçbir şey olmuyorsa bile kesinlikle bir şeyler oluyor

Türkiye siyasetinde son günlerde oldukça dikkat çekici siyasi gelişmeler yaşanıyor. Ancak tüm bu olan bitenin arkasında ne olduğuna dair tatmin edici bir netlik yok. İktidar mahallesinde bir gerilimin büyümekte olduğu sır değil. Hem ittifak ortakları arasında bir sürtüşme söz konusu hem de AKP içinde Erdoğan sonrası döneme ilişkin yer kapma mücadelesi ve bunun semptomları var.

Özellikle bir süredir, emsallerine yakın dönemde rastlamadığımız sızıntılara şahitlik ediyoruz. Bunlardan en öne çıkanı, CHP Genel Başkanı Özgür Özel'in, Erdoğan'ın, Trump'ın oğluyla Dolmabahçe'de görüşme yaptığına ilişkin sözleriydi. Erdoğan "Sağır duymaz uydurur" dedi ama gelişmeler Özel'in anlattıklarıyla birebir örtüştü.

CHP Lideri'nin dün katıldığı canlı yayında, yakaladıkları ipuçlarından sonra bu görüşmeyi "Cumhurbaşkanlığı'ndaki bazı kaynaklardan" doğrulattıklarını söylemesi çarpıcıydı. Özel, Erdoğan'ın Junior Trump'a "300'e yakın Boeing alabileceğini" söylediğini aktardı. Yine Özel'in dediğine göre Erdoğan, Donald Trump'la randevuyu da verdiği bu tür sözler sayesinde ayarlayabildi. Özel, bir lobi şirketinin bu görüşmeye ve sürece aracılık ettiğini belirtiyor. İddiasına göre, Erdoğan ayrıca ABD'den sıvılaştırılmış doğalgaz (LNG) alınabileceğinin ve Rusya ile ilişkilerin kademeli olarak azaltılacağına da sözünü Trump'ın oğluna vermiş.

Erdoğan'ın ABD'ye gitmeye hazırlanırken gündeme ortağı Devlet Bahçeli'nin Türkiye-Rusya-Çin (TRÇ) ittifakı sözleri düştü. Bahçeli, ABD ve İsrail'e karşı Türkiye'nin Rusya ve Çin ile yan yana gelmesini önerdi. Daha sonra yaptığı açıklamalarla vites küçülttü; NATO yükümlülükleriyle çelişmeyen bir model önerdiğini söyledi. Son olarak "Türkiye'nin her iki yöne bakma zamanı gelmiştir" diyen Bahçeli'nin aklında ne olduğunu henüz kimse tam olarak anlayamadı. Kendisinin işi nereye vardırma istediğini kavramak biraz daha zaman alacakmış gibi duruyor.

Bu arada kamuoyuna, gazeteci Faruk Bildirici'nin çabasıyla uçak söyleşilerinin nasıl tertip edildiğine ilişkin çarpıcı bilgiler yansıdı. Aslına bakarsanız durum, pek çoklarının tahmin ettiğinden iyiymiş! En azından sorular hazır verilmiyormuş, uçağa davet edilen gazeteciler tarafından hazırlanıyormuş. Ancak Erdoğan soruları, ilk kez o an duymuyormuş. Çünkü "soru tekrarı olmasın" diye, önceden Cumhurbaşkanlığı'na veriliyormuş. İletişim Başkanlığı da soruları önceden alıp sıraya koyuyormuş. Erdoğan'ın verdiği cevapların deşifresi de gazetecilere hazır geliyormuş. [...]

Sürecin en sansasyonel çıkışlarından biri ise Dışişleri Hakan Fidan'dan geldi. Bakan Fidan, "KAAN'ın motorları Amerikan Kongresi'nde bekliyor, lisansı durmuş durumda. O lisansların hayata geçip motorların gelmesi lazım ki KAAN'ların üretimi başlayabilsin" diyerek ortaya adeta bir bomba bıraktı. Çünkü iktidar, bu uçakların F-16 ve F-35'lerin yerini alacağını söylüyordu. Ancak Fidan'ın açıklaması, ABD'nin ürettiği uçakların yerini alacağı söylenen uçakların da ABD'nin onayıyla yapılabildiğini gösterdi. Bu, iktidar açısından öylesine sorunlu bir açıklamaydı ki Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanı Haluk Görgün, Fidan'ı düzeltmek zorunda kaldı. Görgün, "KAAN savaş uçağımızın teslimat takviminde bir gecikme bulunmamaktadır" dedi.

KAAN meselesi tartışılmaya devam ederken iktidara yakın isimlerden Cem Küçük de oldukça ilginç sözler sarf etti ve "Erdoğan bu konuyu bilmiyormuş. Erdoğan'a yanlış bilgi veriliyor. Hepsini yerli ve milli motorla yapılacak diye biliyormuş" ifadelerini kullandı. Gerçekten kolay geçirilebilecek iddialar değil bunlar. Eğer doğruysa, belli sorulara cevap verilmesi gerekiyor: Erdoğan'a yanlış bilgi verenler kim, bunu ne amaçla yapıyorlar ve nasıl bir kazanım elde etmeyi umuyorlar? Ayrıca Erdoğan, başka hangi konularda doğru olmayan bilgilere sahip?

Yazının başlığındaki tuhaf cümle, AKP'nin İstanbul ve Ankara'yı kaybettiği 2019 yerel seçimlerinden sonra hafızamıza kazınmıştı. Yenilgiyi kabullenmeyen iktidar, İstanbul'da seçimleri tekrarlamayı kafasına koymuş, bu amaçla ipe sapa gelmez argümanları ileri sürmüş ve AKP Genel Başkan Yardımcısı Ali İhsan Yavuz da "Hiçbir şey olmasa bile kesinlikle bir şeyler oldu" cümlesiyle olaya adeta tüy dikmişti. Son günlerde yaşanan sıradışı gelişmeler, akla bu sözü getiriyor. [...]

Berkant Gültekin, BirGün, 01 Ekim 2025

Document 4

Türk Savunma Sanayii Küresel Süper Lig’de

[...] Yeni Nesil Savaş Doktrini: Dron Çağında Küresel Savunma Mimarisinin Yeniden Yazımı

Bilhassa son beş yılda, dünya ordularının savaş konsepti radikal biçimde değişti. Dronlar ile kara, deniz ve deniz altı platformları artık sadece keşif ya da gözetleme aracı değil, doğrudan taarruz kapasitesine sahip stratejik unsurlar haline geldi. Rusya-Ukrayna Savaşı, düşük maliyetli fakat ölümcül insansız sistemlerin cephe dengelerini nasıl bozduğunu sahada kanıtladı. Ukrayna’nın FPV tipi dronları ve Karadeniz’de kullandığı deniz dronları, klasik donanma ve hava üstünlüğü anlayışını sarstı. 2020’deki Azerbaycan-Ermenistan Karabağ Savaşı, SİHA’ların hava hakimiyetine gerek kalmaksızın kara savaşının seyrini değiştirebileceğini göstererek yeni bir doktrinin kapısını aralamıştı. [...]

Bu hızlı evrim, NATO’yu da köklü adımlar atmaya zorluyor. Lahey’de gerçekleştirilen son zirvede ittifak üyeleri, GSYH’lerinin yüzde 5’ine ulaşan savunma harcaması hedefi üzerinde mutabık kaldılar. Bu oran, pek çok Avrupa ülkesinde uzun süredir ihmal edilen yüzde 2 harcama eşiğinin ilk kez radikal biçimde aşılması anlamına geliyor. Rusya’nın Baltık ve Kuzey Denizi’nde NATO ülkelerinin hava sahasına yönelik giderek sıklaşan ihlalleri, caydırıcılığın ötesine geçen bir “aktif savunma” ihtiyacını gündeme getiriyor.

[...] Türkiye’nin Son On Yıldaki Tarihi Savunma Atılımı

NATO’nun yeni konsepti, dron teknolojileri ve elektronik harp yeteneklerini merkeze alarak, adeta gökyüzünü ve denizleri örten çok katmanlı bir “savunma kubbesi” vizyonuna yoğunlaşmak anlamını taşıyor. Böylece ittifak, sadece kara ve hava kuvvetlerini değil, uzay ve siber sahayı da entegre eden bir güvenlik mimarisi kurmayı hedefliyor. NATO’nun hızla hayata geçirmek zorunda olduğu bu tarihi dönüşüm sürecinde Türkiye, yalnızca bölgesel değil küresel ölçekte bir güç odağı haline gelmiş durumda. On yıl önce kendi İHA ve SİHA’larını yerli ve milli imkanlarla üretmek için devrimsel adımları hızlandıran Türkiye, beş yıl gibi kısa bir sürede dünyanın en iddialı dron üretici ve ihracatçı ülkesi konumuna erişti. Baykar’ın TB2 ve Akıncı modelleri Suriye, Libya ve Karabağ sahalarında başarıyla görev yaptı, Ukrayna’da Rus ordusuna karşı sembol haline geldi. TB3’ün TCG Anadolu’dan kalkıp inme kabiliyeti, Türkiye’yi dron taşıyıcı konseptine taşıdı ve deniz-hava entegrasyonunda öncü konuma yerleştirdi. Kızılelma ve ANKA-3 gibi insansız muharip uçak projeleri, insanlı ve insansız hava unsurlarının aynı doktrinde buluşmasına da imkan tanımakta.

Bunun yanı sıra HİSAR ve SİPER programları ile Çelik Kubbe projesi adına, kısa, orta ve uzun menzilli hava savunma katmanlarını yerli imkanlarla inşa etme süreci, Türkiye’nin dostu pek çok ülke tarafından gıptayla takip ediliyor ve söz konusu dost ülkeler ile Türkiye arasında uzun vadeli savunma teknolojileri ve güvenlik iş birliği anlaşmalarının ardı ardına imzalanmasına da olanak sağlıyor. GÖKDENİZ yakın hava savunma sistemi, TF-2000 hava savunma muhripleri ve geliştirilen deniz dronları, Türkiye’nin yeni nesil harp doktrini ve stratejisi açısından “sistemlerin sistemi” vizyonunu da pekiştiriyor. 2024’te 1,8 milyar dolara ulaşan ve 2025 için şimdiden 2,5 milyar doların üzerinin konuşulduğu savunma sanayii ihracatımız, bu tarihi atılımın, küresel ölçekte Türkiye ekonomisi için nasıl yüksek katma değere dönüştüğünü rakamlarla ortaya koyuyor. [...]

Yükselen E7 ekonomilerinin istisnasız Türkiye ile ekonomik, ticari, siyasi ve askeri iş birliğini derinleştirmek adına stratejik iş birliği ve geniş kapsamlı ortak proje adımlarını hızlandırdıkları bir konjonktürde, Cumhurbaşkanının “Güçlü Türkiye” algısını perçinleyen adil, güçlü ve kararlı duruşu, tüm uluslararası toplantılarda verdiği ve vereceği mesajların uluslararası kamuoyu tarafından büyük bir merakla takip edilmesine sebep oluyor. Bu nedenle, Cumhurbaşkanının vizyoner liderliğinde, 20 yıldır aralıksız savunma, güvenlik, enerji ve dijital teknolojiler alanında atılan dev adımlar, Türk ordusunu dünyanın en güçlü orduları arasına taşıyan imkân ve kabiliyetlerimiz, güçlü Türkiye’nin kendi coğrafyasına, mazlumlara sahip çıkmasını, hesap sormasını, sahada ve masada güçlü bir diplomatik süreç yönetmesini sağlıyor. Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın güçlü, kararlı ve vizyoner liderliğiyle Türkiye, Avrasya’nın kaderini değiştiren bir “oyun kurucu” rolünü üstlenmiş durumda. Güçlü Türkiye aynı zamanda Türkiye Yüzyılı Vizyonunun özünü de oluşturuyor. [...]

Kerem Alkin, Kriter, Ekim 2025

Document 5

Cumhurbaşkanı Erdoğan'a KAAN uçaklarıyla ilgili yanlış bilgi verildiği iddialarına ilişkin açıklama

Bazı basın organlarında ve sosyal medyada, "Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a KAAN uçaklarının motorları hakkında bilgi verilmediği veya yanlış bilgi verildiği" yönünde dolaşıma sokulan iddialar dezenformasyon ürünüdür.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan, Savunma Sanayii İcra Komitesi Başkanı olarak stratejik yatırımlara doğrudan liderlik etmektedir. Milli Muharip Uçak KAAN ve millî motor geliştirme programı, Sayın Cumhurbaşkanımızın vizyonu, iradesi ve kararlığı doğrultusunda, Savunma Sanayii Başkanlığımızın koordinasyonunda ve Türk mühendislerinin fedakarane gayretleriyle ilerlemektedir.

Dolayısıyla Cumhurbaşkanımızın stratejik yatırım ile ilgili bilgilendirilmediği veya yanlış bilgilendirildiği iddiaları, Cumhurbaşkanlığı makamını hedef alan açık bir dezenformasyon girişimidir. Kamuoyunun, Millî Savunma Sanayi gibi stratejik bir konuda spekülasyonlara itibar etmemesi ve yalnızca resmî kurumların açıklamalarını dikkate alması önem arz etmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı, 01 Ekim 2025

Document 6

Erdoğan Musk'ı Teknofest'e davet etti, Türkiye'de fabrika kurmasını istedi

Erdoğan, Elon Musk'la görüştü. Musk görüşmeye oğluyla geldi.

Basına kapalı kabulde Dışişleri Bakanı Hakan Fidan, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır, TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanı Mustafa Varank, Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanı Ali Taha Koç da hazır bulundu.

Erdoğan, Musk'ı Tesla'nın 7'nci fabrikasını Türkiye'de kurmaya çağırdı

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığından toplantıya ilişkin yapılan açıklamaya göre Erdoğan, Musk'a, Türkiye'nin teknoloji alanındaki atılımlarını, Dijital Türkiye Vizyonu ve Ulusal Yapay Zeka Stratejisi'ni anlattı.

Togg'un Türkiye'de yollara çıkmasıyla birlikte Tesla'nın da Türkiye pazarına girdiğini hatırlatan Erdoğan, Tesla'nın 7'nci fabrikasını Türkiye'de kurması için çağrı yaptı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye'nin uzay programı kapsamında atılan ve atılacak adımlarda SpaceX ile işbirliği imkanlarının doğabileceğini belirterek, Musk'ı İzmir'de düzenlenecek TEKNOFEST'e davet etti.

Erdoğan, Musk'a kendi yazdığı '**Daha Adil Bir Dünya Mümkün**' kitabının İngilizce versiyonu ile Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığınca hazırlanan ve Türkiye'nin Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyindeki reform talebinin gerekçelerinin anlatıldığı '**BM Reformu: Uluslararası İş Birliğine Yeni Bir Yaklaşım**' kitabını, Musk'ın çocuğuna da futbol topu hediye etti.

Diken, 18 Eylül 2023

Document 7

Umudun da yükün de adresi olan eğitim yılı başlarken...

Türkiye’de 18 milyonu aşkın öğrenci için yeni eğitim yılı başlarken, aileler çocuklarının geleceğine dair umutlarını artan masraflar, eşitsizlikler ve kaygılarla birlikte taşıyor. Veliler eğitim sistemine güvenmezken; yüksek maliyetler, sınav usulsüzlükleri ve fırsat eşitsizlikleri eğitimi bir gelecek yatırımından çok, ağır bir yük haline getiriyor

Türkiye’de her sonbahar aileler için aynı sahne yeniden kuruluyor: Yeni bir eğitim yılı, yeni kıyafetler, defterler, çantalar, kitaplar... Ama bugün “okula dönüş” yalnızca çocukların geleceğine açılan bir kapı değil geleceğe güven arayışının ve toplumsal endişelerin görünür hale geldiği bir dönem. Ve elbette ekonomik tufandan bir türlü kurtulamayan ahalinin aynı zamanda hane bütçesini zorlayan bir sınav süreci de. [...]

Eğitimde güven, eşitsizlik ve “okula dönüş”

Eğitim, yalnızca sınıflarda işlenen derslerden, sınavlardan ve diplomalardan ibaret değil elbette. Hepimizin hayatında, kimliğinde ve geleceğe dair tahayyüllerinde derin izler bırakan bir yolculuk. Çocuklukta atılan ilk adımlardan, yetişkinlikte karşılaşılan fırsatlara kadar her aşaması, bireyin kendi hikâyesini ve toplumun ortak hikâyesini şekillendiriyor.

Eğitim bir sistem olmanın ötesinde bir “toplumsal ayna” da aynı zamanda. Çünkü eğitim, bilgi aktarımının yanı sıra eşitsizlikleri görünür kılıyor, değerleri yeniden üretiyor, umudu veya umutsuzluğu taşıyor. Kimi için hayatta tutunma çabası, kimi için sınıf atlama umudu, kimi içinse özgüven ve özgürlük kapısı...

Ama eğitim yalnızca idealler ve sistemlerle sınırlı değil. Her sonbahar, milyonlarca ailenin yeniden deneyimlediği “okula dönüş” dönemi var. Kırtasiye listeleri, okul kıyafetleri, beslenme tercihleri, kampanyalar... Ardından bu yıl çocuğun hangi ek dersleri alacağı, hangi özel öğretmenlere, kurslara gideceği... Bir bakıma ailenin 9 aylık takvim ve zaman planının hazırlandığı, aile bütçelerinin yeniden şekillendiği, annelerin babaların kaygılarının arttığı, çocukların heyecanlarının ise doruğa çıktığı bir zaman dilimi.

Okula dönüş süreci yalnızca ekonomik bir harcama dönemi değil; ailelerin güven, aidiyet ve gelecek kaygılarının da görünür hale geldiği bir alan. Veri Pusulası bulgularına göre ailelerin yüzde 69’u yeni dönem için özel bütçe ayırıyor; yüzde 79’u geçen yıla kıyasla daha fazla harcama yapacağını söylüyor. Bu yükün en büyük kısmı kıyafet, ayakkabı ve kırtasiye gibi zorunlu kalemlere gidiyor. Eğitim, böylece uzun vadeli bir yatırım olmaktan çok kısa vadeli bir tüketim baskısı olarak algılanıyor. Bu baskı ailelerin kültürel harcamaları kısmak zorunda kalmasıyla (yüzde 69 dışarıda yeme-içmeyi, yüzde 50 kültürel etkinlikleri azaltıyor) birleşince, eğitim uğruna sosyal yaşamdan feragat edilen bir tablo ortaya çıkıyor.

Farklı gelir gruplarında harcama seviyeleri değişse de ortak duygu “yük” ve “zorunluluk”. En düşük gelir grubunda bile eğitime daha “kısıtlı imkanlarla sıkı tutunma” çabasını gösteriyor. Bu, Türkiye’de eğitimin toplumsal eşitsizlikleri azaltmak yerine derinleştirdiği algısını güçlendiriyor.

Tüm bu tabloya rağmen aileler için eğitim hâlâ bir “umut kaynağı.” Çocuğun iyi eğitim alması, sınıf atlama ve geleceğe hazırlanma hayali olarak görülüyor. Ancak bu umut giderek kaygıyla iç içe geçiyor. Okullar açılırken velilerin ve öğrencilerin yarısından fazlası sevinç ve heyecan duyarken (yüzde 51), üçte biri endişe (yüzde 36) ve stres (yüzde 33) yaşıyor.

Sonuçta karşımıza çelişkili ama öğretici bir tablo çıkıyor: Eğitim bir yandan ailelerin umudu, çocukların geleceği; diğer yandan yükün ve kaygının adresi. Diploma sahteciliğinin yüzde 85’in üzerinde “toplumsal ilerlemeyi baltalayan tehdit” olarak görülmesi de güven erozyonunu pekiştiriyor. Veliler çocuğu için fedakârlık yapıyor, sosyal hayattan ödün veriyor; ama sistemden duyulan güvensizlik derinleşiyor. Güven erozyonu, artan masraflar ve toplumsal eşitsizlik algısı birleşerek eğitimi “geleceğe yatırım” olmaktan çok “bugünü zorlayan zorunlu harcamaya” dönüştürüyor.

Bu tablo yalnızca bireysel bütçeleri değil, gençlerin geleceğe dair umutlarını da aşındırıyor. Kısacası eylül ayı ve okula dönüş yalnızca masrafların arttığı, aile bütçelerinin zorlandığı bir dönem değil, Türkiye'nin eğitimde güven açığının ve toplumsal eşitsizliklerinin en görünür olduğu zamanlardan biri.

Umut kaynağından umutsuzluğa

Fakat meselenin önemi şurada, Türkiye'de eğitim, bir zamanlar çocukların geleceğe açılan kapısı, sınıf atlama umudunun ve toplumsal ilerlemenin taşıyıcısıydı. Cumhuriyet'in de en önemli toplumsal başarılarından birisiydi. Eğitim üzerinden, ahlaklı insan olarak ve alın teriyle çalışarak başarmanın mümkün olduğunun toplumsal kabulüydü. Bugünse eğitim hem ebeveynlerin hem gençlerin zihninde giderek daha fazla kaygı ve güvensizlikle anılıyor. Araştırma bulguları bu ruh halini tüm çıplaklığıyla ortaya koyuyor.

Veri Pusulası bulgularına göre toplumun yarıdan fazlası (yüzde 53) mevcut eğitim sistemine güvenmediğini söylüyor. Lise ve üniversite giriş sınavlarında usulsüzlük olduğuna inananların oranı yüzde 63'e çıkıyor. Bu yalnızca okulla ilgili bir memnuniyetsizlik değil; devlet kurumlarının adaletine ve işleyişine dair bir güvensizlik de barındırıyor. Eğitimdeki güven kaybı, aslında Türkiye'nin genel güven krizinin en yalın göstergesi. Son aylardaki sahte diploma meselesinin, son yıllardaki sınavlarda soru çalınması olaylarının ve kamu personel sınavlarındaki partizanlıkların toplumsal bellekteki birikiminin yarattığı bir güvensizliği konuşuyoruz. Giderek de güvensizlik artıyor. Yargıya, hukuka, kurumlara ve kurallara olan güvensizlikle beraber yaşanan bir duygu savrulması, geleceğe güvensizliğin koyulaşması.

Toplumun yarısı, çocukların eşit eğitim fırsatlarına sahip olmadığına inanıyor. İyi eğitimin belirleyicisi olarak en çok "ailenin maddi imkânları" (yüzde 44) işaret ediliyor. Yani eğitim, eşitsizlikleri azaltmak yerine yeniden üreten bir mekanizmaya dönüşmüş durumda. "Paran varsa iyi okul" algısı giderek yaygınlaşıyor. Her 10 kişiden sadece 4'ü eğitimi sınıf atlama aracı olarak görüyor; gençlerin yüzde 40'ı bu inancı doğrudan reddediyor. Böylece eğitim, toplumsal hareketliliğin motoru olmaktan çıkıp sınıfsal farkların katılaştığı bir alana dönüşüyor.

Eğitim sistemine güvensizlik ile ekonomik kriz birleştiğinde, gençler risk alma, girişimcilik, aile kurma ve çocuk sahibi olma gibi temel kararlarını ertelemeye başlıyor. Yani eğitimdeki güven açığı yalnızca okul sıralarını değil, ülkenin demografik ve toplumsal geleceğini de doğrudan etkiliyor.

Bu noktada ilginç bir durum karşımıza çıkıyor. Demografik ve toplumsal doku ile ekonomik yapı siyaseti belirlerken Türkiye'de bu etkileşim terse döndü. Siyasete, ülke yönetimine karşı güvensizlik yaygınlaşır ve derinleşirken giderek demografik yapı siyasetten etkilenmeye başladı. Ülkeyi terk edip başka ülkelerde hayat arayışı artıyor. Yanı sıra uzun süredir içinde olduğumuz ekonomik tufan, hayat pahalılığı ve işsizlik sıkıntıları evlenme, çocuk sahibi olma kararlarının birinci motivasyonu haline dönüşüyor. Örneğin, Veri Enstitüsü'nün "Türkiye'nin Değişen Yüzü" araştırma dizisi bulgularına göre, 18-29 yaş grubunun yüzde 45'i "Bu ülkede çocuk yetiştirilmez" diyor, yüzde 43'ü beş yıl içinde Türkiye'nin daha iyiye gideceğine inanmıyor. [...]

Üniversiteler de eğitim sistemine olan güven açığını kapatamıyor. Aksine bugünkü üniversite sisteminin güvensizliği daha da artırdığını söyleyebiliriz. Toplumun yarıdan fazlası (yüzde 53), üniversitelerin öğrencileri gerçek hayata hazırlamadığını düşünüyor. Üniversite diploması hâlâ değerli ama bu değer umutla değil, giderek hayal kırıklığıyla anılıyor. Beklenti ile deneyim arasındaki mesafe büyüdükçe, gençlerin geleceğe dair umut ufku daralıyor.

Sonuçta eğitim meselesi yalnızca müfredat, sınav ya da okulun fiziki koşullarıyla sınırlı değil. Eğitimdeki güven kaybı, toplumsal eşitsizlik algısı ve gençlerdeki umutsuzluk, Türkiye'nin geleceğe dair ortak hikâyesini zayıflatıyor. Eğitim, bu ülkenin yarınına dair en yalın soru: Gelecek kuşaklara güven, eşitlik ve umut aşılayabilecek miyiz, yoksa eğitim de toplumun ortak hayalini tüketen bir krizin aynası mı olacak? [...]

Document 8

Siz olsanız gelir misiniz?

Türkiye ekonomisi, ciddi bir borç-faiz-kur sarmalında.

- 2025'teki net dış borç stoku 295 milyar dolar. Bu rakamın brütü 547 milyar dolar. Bu borcun milli gelirimize oranı ise yüzde 20.

- Devletimiz ayrıca özel sektörün 15,2 milyar dolarlık dış borcuna garanti olmuş. Yani **"onlar ödemezse ben öderim"** demiş.

- 2025'te toplamda 823 milyar liralık ana para ödemesine karşılık 1 trilyon 563 milyar lira faiz ödenecek.

- Dolar kuru başta olmak üzere kurları sabit tutmak için de son altı ayda 60 milyar dolara yakın rezerv kullanıldı.

- Bütün bu çabalara rağmen enflasyonla mücadele beklendiği gibi gitmiyor. TÜİK'in eylül enflasyonu dahi yüzde 3,23 çıktı.

- Bu arada işsizlik verileri TÜİK tarafından iyiymiş gibi gösterilse de istihdamda artış yerine bütün sektörlerde ciddi bir işten çıkarma dalgası var.

Böyle bir ortamda Türkiye ekonomisi nasıl toparlanır?

Elbette kapsamlı yapısal reformlar, kamunun tasarrufu, yolsuzlukların engellenmesi, üretimin ve istihdamın artırılması, gelir dağılımı adaletinin sağlanması, bütçe disiplini gibi klişe cevaplar verebiliriz.

Ancak hepsinden daha önemli bir detay var: Türkiye'ye doğrudan yabancı yatırımcı getirilmesi...

Ne yazık ki koşullar Türkiye'ye yabancı yatırım getirmek bir yana, bizim sermayeyi içerde tutmaya dahi uygun değil. Birçok sektörde iş dünyası yatırımlarını dışarı kaçırıyor.

Son dönemde Türkiye'ye gelen yatırım miktarı ihmal edilebilecek kadar azken, Türkiye'den başka ülkelere giden yatırım miktarı milyarlarca doların üzerine çıktı.

İngiltere'de, İspanya'da, Mısır'da, Türk Cumhuriyetlerinde, Arap Emirliklerinde milyarlarca dolarlık Türk yatırımı söz konusu.

Bu arada müteahhitlerimiz de artık kendilerine başka ülkelerde iş bakıyor.

Şimdi Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'e çok net bir soru soruyorum:

Seçilmiş belediye başkanlarına bu kadar operasyon çekilirken; gazeteciler, siyasetçiler, akademisyenler bu kadar eften püften nedenlerle cezaevine atılırken; şirketlere bu kadar kolay el konulurken, kimse yargıda hakkını arayamazken, yabancı sermaye neye güvenerek Türkiye'ye gelecek?

Mehmet Şimşek onları Türkiye'ye davet ederken ne vaat edecek?

Bağımsız yargı mı?

Hukuk devleti mi?

Özgürlük ortamı mı?

Şimdi gelin Can Holding Vakası üzerinden neyi kastettiğime biraz daha detaylıca bakalım:

Can Holding, iktidara yakın bir sermaye grubuydu.

Faaliyetleri MASAK da dahil devletin bütün kurumlarınca takip ediliyordu.

Türkiye'nin Bilgi Üniversitesi, Doğa Koleji, TEKFEN (hisseleri), Habertürk Medya Grubu gibi önemli varlıklarını satın alırken kimse itiraz etmedi.

Tersine, Habertürk Medya Grubu, başka taliplileri de varken iktidarın teşvikiyle bu gruba satıldı.

İlk soru: Madem Can Holding'in milyarlarca dolarlık bir kaçakçılık organizasyonu vardı, MASAK, Emniyet Mali Şube/Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele birimleri, istihbarat, gümrük, hudut birliklerimizin elleri armut mu topluyordu?

İkinci soru: Şirketlerini Can Holding'e satanlar, devletin MASAK'ıyla, polisiyle, MiT'iyle bilmediği bu detayları nereden bilecekti?(Can Holding'e satış yaptı diye sanık durumuna düşen Ciner, şirketlerini yurt dışına taşıırken haksız mıymış?)

Üçüncü soru: Devlet bir şirkete el koymak için fırsatçılık yapar mı?

(Aktaracağım gelişmelere bakın bu soruya cevap verin: Can Holding önce TEKFEN'in yüzde 17,6'sını almış. Bununla da yetinmemiş **Meltem Berker** ve **Nilgün Şebnem Berker**'in toplamda yüzde 25,23'ü bulan hisselerini de almak istemiş. Bu satışın geçerli olabilmesi için Rekabet Kurumu onayı gerekiyormuş. Rekabet Kurumu'na 10 Nisan 2025 günü hisse devri onayı için başvurulmuş. Ancak Rekabet Kurumu Can Holding'e operasyon olana kadar beklenen onayı vermemiş. Normal şartlarda Can Holding'e yapılan operasyondan sonra TEKFEN hisselerini satan Berkerlere sözleşmenin mücbir sebeple bozulması için bir şans tanınması gerekirdi. Buna karşın Rekabet Kurumu beş aydır beklettiği dosyayı 10 Eylül'de onayladı. Böylece soruşturma sürerken TEKFEN'in yüzde 25,23 hissesi daha Can Holding'e geçmiş oldu. Can Holding soruşturma altındayken TEKFEN'de yüzde 42,8 hisse sahibi oluverdi. Tesadüfe bakın ki 11 Eylül'de de TMSF Can Holding'in TEKFEN Holding'deki hisselerine el koydu.

Böylece Türkiye'nin en büyük şirketlerinden biri olan TEKFEN'in çoğunluğu da devletin eline geçti.)

Mehmet Şimşek'e sorularımı şu basit soruyla bitireyim:

Bu tür uygulamalar varken ve hukuk devletinden eser kalmamışken siz sermayenizi alıp Türkiye'ye yatırım yapmaya gelir miydiniz?

Deniz Zeyrek, Nefes, 06 Ekim 2025